

Hjørring Kommune

Tillæg til Miljøgodkendelse af svinebruget på Pilgårdsvej 161, 9480 Løkken

– udvidelse fra 534 DE til 596 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

Dato for gyldighed

17. november 2010

Miljø- og naturkontoret
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Resumé og samlet vurdering	3
1.1.	Miljøgodkendelsens omfang	3
1.2.	Offentlighed	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Gyldighed	4
2.	Generelle forhold	4
2.1.	Beskrivelse af virksomheden	4
2.2.	Revurdering af miljøgodkendelsen	5
3.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	5
3.1.	Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	5
4.	Husdyrholdet og produktionsforhold	6
4.1.	Husdyrholdet og staldanlæg	6
4.2.	Fodring	8
4.3.	Energi og vandforbrug	9
4.4.	Spildevand herunder regnvand	10
4.5.	Driftsforstyrrelser eller uheld	10
5.	Gødningsproduktion og –håndtering	10
5.1.	Gødningstyper og mængder. Overblik	10
5.2.	Flydende husdyrgødning	11
6.	Gener fra husdyrbrugets anlæg	11
6.1.	Lugt	11
6.2.	Transport	12
7.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	12
7.1.	Ammoniakfordampning og naturområder	12
7.2.	Bedriftens udbringningsarealer	14
8.	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	14
9.	Alternative løsninger og 0-alternativet	15
9.1.	Alternative løsninger	15
9.2.	0-alternativet	15
10.	Bilag	16
Bilag 1.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)	16
Bilag 2.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	19

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1. Miljøgodkendelsens omfang

I/S Mølgården, Holtevej 145, 9700 Brønderslev har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen fra 534 dyreenheder (DE) til 596 dyreenheder på ejendommen "Hedegaard" beliggende Pilgårdsvej 161, 9480 Løkken. Den ansøgte udvidelse af dyreholdet svarer til en årsproduktion af 2305 slagtesvin.

Ejendommen er miljøgodkendt første gang d. 28. Januar 2008. Der er givet et tillæg til miljøgodkendelsen d. 4. November 2009.

Ejendommen med det eksisterende dyrehold er den 04-11-2009 miljøgodkendt af Hjørring Kommune til et dyrehold på 610 DE hvilket efter nugældende dyreenhedsberegning svarer til 534 DE. I henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug skal kommunen foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget siden 1. januar 2007 på husdyrbruget. Det betyder at kommunen vurderer alle udvidelser siden 1. januar 2007 samlet med hensyn til påvirkningen af omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Miljøgodkendelsen meddeles som et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse, d.v.s. at vilkår i den eksisterende godkendelse af 28-01-2008 og tillæg af 04-11-2009 fortsat er gældende medmindre de erstattes af nye/ændrede vilkår i dette tillæg. Hvor det ikke er muligt at adskille den godkendte og ansøgte produktion gælder vilkår i tillægget for hele bedriften hvilket fremgår af det enkelte vilkår.

Udvidelsen foregår i ny stald, som bygges i forlængelse af eksisterende stald. Udbringningsarealerne er de samme, og udbragte DE/ha er de samme på grund af den ændrede dyreenhedsberegning. Den ændrede DE-beregning betyder dog, at der er et større fosforindhold pr DE, men da alle udbringningsarealer er beliggende i fosforklasse 0 er der ikke behov for at stille yderligere vilkår til arealerne i forbindelse med dette tillæg.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 12.05.2010.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte udvidelse af svineproduktionen på "Hedegaard" Pilgårdsvej 161, 9480 Løkken i henhold til de gældende regler¹. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **centrale vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 4.1.1.*)
- Fodring (*vilkår 4.2.1. & 4.2.2.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på ejendommen og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal opbevares: foderanalyser / foderkontrol / faktura for indkøbt foder / effektivitetskontrol.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrmiljøloven".

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrapere end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Naboer og skønnede parter i sagen blev skriftligt orienteret om ansøgningen den 28-06-2010 med en frist på 3 uger til at indsende bemærkninger. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 13.10.2010 udsendt til høring hos ansøger selv og en række organisationer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger frem til og med den 04.11.2010.

Der indkom bemærkninger fra ansøgers konsulent omhandlende faktuelle rettelser og præciseringer. Bemærkninger er indarbejdet i den endelige godkendelse.

Den endelige miljøgodkendelse bliver offentliggjort i uge 46 2010 med en klagefrist til den 15.12.2010. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Miljøklagenævnet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 15.12.2010 inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: teamerhverv@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Natur- og miljøkontoret, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Udvidelsen skal være gennemført inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er etableringen ikke fuldt gennemført indenfor de 2 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion der ved udløbet af de 2 år eller i løbet af de 2 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 2 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse.

2. GENERELLE FORHOLD

2.1. Beskrivelse af virksomheden

Godkendelsen omfatter den ansøgte udvidelse af dyreholdet på ejendommen Pilgårdsvej 161, 9480 Løkken. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 38022, og ejendommen har CVR nr. 27248233

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Det samme gør dyreholdets størrelse inden for samme dyretype som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtgrænser, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

De angivne DE er opgivet i henhold til den Husdyrgødningsbekendtgørelse, der var gældende på ansøgningstidspunktet (bek. nr 1695 af 19-12-2006).

2.2. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelser skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering af denne godkendelse i 2018.

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3.

Anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi" (BAT) vil være omtalt i de enkelte kapitler og afsnit, hvor det er relevant. Da krav om BAT har særligt fokus og udspringer af et EU-direktiv, findes en samlet redegørelse om BAT og tilhørende vurderinger i kapitel 8.

3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1. Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Den projekterede tilbygning til eksisterende stald udføres i forlængelse af den østligste stald på ejendommen, længst væk fra nabobebyggelse. Tilbygningen ligger uden for fredninger, strandklit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og uden for skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

4. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

4.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

4.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt/alders grænser	Antal årsdyr	DE	Antal stipladser
<i>Smågrise fra 7,2 kg, Tokli-mastald, delvis spaltegulv</i>	<i>1.1.1</i>	<i>8,2-30kg</i>	<i>1000</i>	<i>4,41</i>	<i>150</i>
<i>Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv</i>	<i>1.1.1</i>	<i>30-104kg</i>	<i>500</i>	<i>13,34</i>	<i>115</i>
<i>Smågrise fra 7,2 kg, Tokli-mastald, delvis spaltegulv</i>	<i>1.1.2</i>	<i>8,2-30kg</i>	<i>6060</i>	<i>26,74</i>	<i>920</i>
<i>Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv</i>	<i>1.1.2</i>	<i>30-104kg</i>	<i>6060</i>	<i>161,70</i>	<i>1375</i>
<i>Smågrise fra 7,2 kg, Tokli-mastald, delvis spaltegulv</i>	<i>1.1.3</i>	<i>8,2-30kg</i>	<i>23340</i>	<i>103,00</i>	<i>3540</i>
<i>Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv</i>	<i>1.1.3</i>	<i>30-104kg</i>	<i>7940</i>	<i>211,86</i>	<i>1800</i>
<i>Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)</i>	<i>12-1</i>	<i>30-104kg</i>	<i>2800</i>	<i>74,71</i>	<i>635</i>
Dyreenheder i alt				595,76	

Redegørelse for anvendelse af BAT

Den ansøgte nye slagtesvinestald, stald nr. 12-1, indrettes med Drænet gulv + spalter (33/67).

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader, der er nemme at rengøre.

I den aktuelle sag er der valgt Drænet gulv + spalter (33/67), hvilket ikke er det gulvsystem med den mindste NH₃-fordampning.

Fravalg af BAT

Ansøger har fravalgt luftrensning, forsuring og gyllekøling primært begrundet i proportionalitet.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Aktuelt findes en sådan vejledning for slagtesvin (Miljøstyrelsen 2010). Kommunen har beregnet BAT-niveauet for den ansøgte udvidelse til 540 kg N/år. I det ansøgte projekt er merudledningen i IT-systemet beregnet til 533 kg N/år.

Kommunen har beregnet BAT-niveau for udvidelsen med baggrund i en besætningsstørrelse på 596 DE således:

2800 slagtesvin i ny tilbygning 2800 x 0,266	745 kg
495 slagtesvin indregnet i eks. produktion 495 x 0,41	-205 kg
Meremission fra anlæg må max være (745 – 205)	540 kg

Med baggrund i ovennævnte beregninger og ansøgers valg og fravalg af staldteknik finder kommunen, at det valgte staldsystem sammen med øvrige tiltag (foderkorrektioner) lever op til niveauet for BAT.

4.2. Fodring

I ansøgningen er der anvendt ændrede foderkorrektioner i forhold til tidligere godkendelse hvorfor der fastsættes nye vilkår som gælder for hele husdyrproduktionen på ejendommen.

Vilkår:

4.2.1. Smågrise: Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være **0,99** beregnet efter følgende formel: $((\text{FEsv pr. produceret gris} \times \text{g råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,026 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 0,628$.

I ansøgningen er FE pr kg tilvækst angivet til 1,98 FE, tilvækst 21,8 kg, råprotein pr FE 172,00 g. De tilsvarende normtal som er grundlag for beregningsformlen er FE pr kg tilvækst 2,03, tilvækst 22,8 kg, råprotein pr FE 164,8 g.

Det angivne vilkår betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot korrektionsfaktoren ikke over 0,99. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Korrektionsformlen svarer til gødningsregnskabets type 2 korrektion for planåret 2005/2006, og skal kunne dokumenteres ved tilsyn, såfremt der ændres på et eller flere af ovenstående parametre i forhold til normtal 2005/2006.

Vilkår:

4.2.2. Slagtesvin: Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være **0,93** beregnet efter følgende formel: $((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{slagte vægt} \times 1,31 - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 3,19$.

I ansøgningen er FE pr kg tilvækst angivet til 2,80 FE, tilvækst 74,0 kg, råprotein pr FE 152,10 g. De tilsvarende normtal som er grundlag for beregningsformlen er FE pr kg tilvækst 2,87, tilvækst 72,0 kg, råprotein pr FE 157,6 g.

Det angivne vilkår betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot korrektionsfaktoren ikke over 0,93. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Korrektionsformlen svarer til gødningsregnskabet type 2 korrektion for planåret 2005/2006, og skal kunne dokumenteres ved tilsyn, såfremt der ændres på et eller flere af ovenstående parametre i forhold til normtal 2005/2006.

Der anvendes hjemmeblandet; tørfoder på ejendommen.

Der anvendes fasefodring til smågrise / slagtesvinene, således at der anvendes 2 (3, 4) forskellige foderblandinger i perioden fra indsætning til slagtning. Ved fasefodring er det muligt at fodre slagtesvinene efter deres næringsstofbehov i de forskellige vægtklasser. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

4.3. Energi og vandforbrug

Der er mekanisk ventilation i alle staldafsnit. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres. Ventilationsanlægget i alle staldafsnit er med frekvensmotor.

Der foretages hyppigt eftersyn og renholdelse af luftkanaler; herved undgås modstand i ventilationssystemet. Detaljer omkring ventilation fremgår af bilag 1.

Udendørs lyskilder er markeret på anlægstegningen. Der er sensorer på hovedparten af den udendørs belysning, hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er ikke lys i staldene om natten.

Forventet forbrug af olie, el m.m. fremgår af bilag 1.

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og reparerer. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold.

BAT vedr. energi og vandforbrug

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Der er ikke etableret timer/sensorer/ energibesparende lys på alt det udendørs og indendørs lys. I takt med at der bliver behov for udskiftning/reparation af belysningen, vil det blive ændret til energibesparende lys.

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager. Vedrørende anvendelse af drikkevandssystemer (vandnipler (i trug eller kop), vandtrug og bide- nipler noteres det i BREF, at der er såvel fordele som ulemper ved alle systemer, samt at der ikke var tilstrækkelig data til at nå en BAT-konklusion.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energi- og vandforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Kommunen vurderer på baggrund af de oplyste forbrugsmængder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.4. Spildevand herunder regnvand

Tagvand fra svinestalde, øvrige produktionsbygninger samt stuehus ledes til dræn med udløb i Klostergrøften.

Der gøres opmærksom på, at den forøgede udledning af overfladevand og tagvand kræver kommunal tilladelse, som skal være ansøgt og meddelt inden byggeriet påbegyndes.

4.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan som indgår i ejendommens miljøgodkendelse af 28. januar 2008. Planen revideres 1 gang årligt, og kommunen vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING

5.1. Gødningstyper og mængder. Overblik

Nedenfor ses en oversigt over den samlede produktion, tilførsel og afsætning af DE på ejendommen.

I de følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres håndtering.

Gødningstype	DE
Produceret svinegylle Pilgårdsvej 161	595,76
Produceret svinegylle anden ejendom	256,00
Afsat svinegylle Vesterhalnevej 78	-115,00
Afsat svinegylle Damgårdsvej 59	-117,00
I alt (til udspredning på ejede og forpagtede arealer)	619,76

5.2. Flydende husdyrgødning

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 11.050 m³.

Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør til beholder nr. 14 og 16.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 8750 m³, hvilket svarer til 9,4 måneders opbevaring. Der beregnede tilstrækkelige opbevaringskapacitet er på 8.300 m³, hvilket svarer til 9 måneders opbevaring.

Opbevaringsanlæg	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Fortank og gyllekummer			300	Fast overdækning
Eksisterende gylletank	14	1990	1.000	Flydelag
Eksisterende gylletank	16	2002	3.450	Flydelag
Eksisterende gylletank	17	2008	4.000	Fast overdækning
I alt			8.750	

Gyllebeholdernes placering fremkort af oversigtstegningen side 7.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Der sker ingen ændring i opbevaring og behandling samt udbringning af husdyrgødningen, hvorfor kommunen i denne godkendelse ikke har vurderet BAT på disse områder.

6. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimum afstand (m) - Geneafstanden	Den vægtede gennemsnitsafstand (m)	Aktuelle afstande (m)
Byzone / Sommerhusområde	968		5.800
Samlet bebyggelse	741		1046
Enkelt bolig	368,67	369,01	

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området, da de faktiske afstande eller den vægtede gennemsnitsafstand er større end beregnet geneafstand.

6.2. Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Antallet af transporter stiger forholds-mæssigt for visse transporter, men for de fleste transporter forbliver antallet uændret blot med større kapacitet pr transport.

Kommunen vurderer, at omfanget af kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af bilag 1.

7. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

7.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 3.341 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 8.560 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 5.219 kg kvælstof pr. år.

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug §26 stk. 2 skal kommunalbestyrelsen foretage en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden den 1.januar 2007 på husdyrbruget, dog højst over en 8-årrig periode. Det betyder, at der skal foretages en vurdering af meremissionen fra nudriften i eksisterende miljøgodkendelse af 28. januar 2008 (3.341 kg N/år) og til det nu ansøgte dyrehold (8.560 kg N/år). Udvidelser inkl. det ansøgte siden 1. januar 2007 medfører således en samlet merudledning på 5.219 kg kvælstof pr. år.

Lovens krav er endvidere, at der skal ske en reduktion af ammoniak på 25% fra stald og lager for den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Ansøger har opfyldt dette krav.

Fordampningen af ammoniak vil primært ske fra staldventilationen og i mindre omfang fra husdyrbrugets gyllebeholdere. Som følge af fast overdækning på den største af gyllebeholdere, er fordampningen herfra ubetydelig.

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

7.2. Bedriftens udbringningsarealer

Der indgår ikke nye arealer i ansøgningen udover de allerede godkendte i bedriftens miljøgodkendelse af 28. januar 2008. Selv om dyreholdet udvides er dyretrykket fortsat 1,4 DE/ha på grund af ændrede dyreenhedsberegninger.

Der sker således ikke nogen ændringer i forhold til udbringningsarealerne som kommunen skal godkende.

8. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom. EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (benævnt "BREF") suppleret med de danske BAT-byggeblade er benyttet som værktøj til beslutningstagning vedrørende BAT.

Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier.

I dette kapitel gives en beskrivelse af management og egenkontrol samt en konklusion vedr. BAT. De øvrige 5 BAT-områder er behandlet under de enkelte afsnit.

Management og Egenkontrol

Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse

Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres

Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).

Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (E-kontrol).

Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.

Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.

Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.

Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.

Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 4).

Der leveres grise til Danish Crown og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Code of Practice.

Staldafsnittene er tilkoblet alarmanlæg.

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management og egenkontrol vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse med de vilkår der er stillet i denne godkendelse. Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrmiljøloven er overholdt.

9. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1. Alternative løsninger

Alternativet til det ansøgte projekt vil være etablering af en svineproduktion på en anden ejendom. Det planlagte anlæg ligger imidlertid optimalt i forhold til ansøgers anden ejendom hvor so-produktionen er placeret. Med optimal udnyttelse af staldanlæggene på Pilgårdsvej 161 opnås en harmonisk bedrift med begrænset transport af levende dyr imellem de to staldanlæg. Samtidig er ejendommen placeret optimalt i forhold til natur og naboer og vil derfor medføre en meget begrænset påvirkning af omgivelserne.

Kommunen vurderer samlet set, at det behandlede alternativ ikke er bedre end det ansøgte projekt.

9.2. 0-alternativet

O-alternativet er den situation, hvor bedriften fortsætter "uændret", dvs. uden at det ansøgte projekt gennemføres. Ansøger vurderer selv 0-alternativet således:

0-alternativet vil medføre at en del af smågrisene produceret på ansøgers anden ejendom skal sælges til 3.mand. Dette betyder øget transport og gør derudover bedriften mere sårbar idet ansøger bliver afhængig af aftaler om afsætning smågrise (7 kg's grise). Uden en optimal udnyttelse af staldene kan ejendommens dækningsbidrag ikke blive tilfredsstillende.

Det er kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Pilgårdsvej 161 ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende tillæg til miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen bedriften, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne end ved den nuværende produktion.

Hirtshals den 17-11-2010

Carsten Winther

Teknik & Miljø

Team Erhverv

10. BILAG**Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)****Oplysninger om energi- og ressourceforbrug**

Ejendom: "Hedegård", Pilgårdsvej 161, Vrensted, Løkken

Ansøgningsnr: 17664

A. VENTILATION AF DRIFTSBYGNINGER

Bygning Nr.	Antal afkast	Afkast højde m	Afkast højde over tag				Over-/undertryk/andet	
5	1	7	90 cm				Undertryk	
6	2	7	-				-	
10	12	7,5	30/90				-	Diffus luftindtag
12	18	7,5	30/90				-	-
12-1	6	7,5	30/90				-	

Evt. bemærkninger:

B. SPILDEVAND

Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m3		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Sanitært spildevand (drift)	170	170	Bundfældningst./nedsivning	Bundfældningstank/nedsivning
Tagvand fra stalde	4320	4920	Dræn/udledning/Klostergrøft	Dræn/udledning/Klostergrøft

Evt. bemærkninger:

C. FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons, m3, kg, l)

Resurse	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks tanktype, bygning og indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	15000	15000	Tank i bygn. 7
Fyringsolie	40000	45000	1 stk 2500 l tank nedgravet vest for bygn. 2, 2500 l tank o.j. vest for 10
Benzin	50L	50L	I dunk i bygn. 2
Smøreolie	50L	50L	I tromle bygn. 7
Kunstgødning			Forbrug i henhold til bedriftens N-kvote. Evt. opbevaring i storsække i bygn. 4.
Foder indkøbt	900t	1100t	
Forbrug eget korn	2650	3100	I silo 9
Rengøringsmidler/desinfektion	50 kg Vircon-S 300 kg kalk	50 kg Vircon-S 300 kg kalk	I mellembygning 10 (10 kg Virkon S) 25 kg kalk pr. gang
Elforbrug til lys opvarmning m.m.	180000	215000	

Drikkevand og vaskevand (drift)	8000	11.400	
---------------------------------	------	--------	--

Evt. bemærkninger:

D. TRANSPORT TIL OG FRA EJENDOMMEN

	Antal/mængde pr år		Kapacitet pr transport		Antal transporter pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Levende dyr smågrise	25.000	30.400	3 læs a 333	3 læs a 390	26x3	26x3
Flytning af 30 kg grise	12.275	15.400	3 læs a 160	3 læs a 200	26x3	26x3
Slagtesvin til slagteri	12.275	17.300	2 læs a 120	2 læs a 170	2x52	2x52
Døde dyr	1000	1300	10	13	2x52	2x52
Indkøbt foder	900	1200	15t	15t	60	80
Eget korn o.l.	1000	2300	18t	18t	56	64
Indkøbt korn	1600	2200	25t	25t	64	87
Gylle i gyllevogn	1850	1850	25t	25t	74	74
Gylle i lastvogn	7350	9850	30t	30t	245	330
Dieselolie/fyringsolie	55.000	65.000	4.000L	4.000L	14	16
Halm fra mark	25t	25t	8t	8t	4	4
Andet						

Evt. bemærkninger (bl.a oplysninger om tidspunkt på året for transporter)

Ca. 90% af gyllen udbringes i forårsmånederne, resten til vinterraps i sept.

Ca. 40% af gyllen transporteres i lastvogn til buffertank i marken.

Korn og halmtransporter sker i høstperioden. Øvrige transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

E. AFFALD

Affaldstype		Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation		I container	Kommunal ordning
Døde dyr		Container + kadaverkappe	DAKA 1-2 gange pr. uge
Landbrugsplast			Kommunal ordning
Papir/nylonsække		Container	Kommunal ordning
Klinisk risikoaaffald		Boks i mellembygning 10	Kommunal ordning
Emballage fra sprøjtemidler		Anden ejendom	Kommunal ordning
Sprøjtemidler		Anden ejendom	Kommunal ordning
Spildolie	50 l	Tromle i bygn. 7	Kommunal ordning/værksted
Oliefiltre		Anden ejendom	Kommunal ordning/værksted
Akkumulatorer		Anden ejendom	Kommunal ordning/værksted
Dæk		Værksted/anden ejendom	Kommunal ordning/værksted
Jern/metal		Udendørs (se bilag 2)	Produkthandler
Elektronisk udstyr			Genbrugsplads

Evt. bemærkninger:

Støjklider

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Hele året	Alle ventilatorer er med frekvensmotor	I tagflade eller kip
Korntørring	I høstperioden		Ved silo 9
Foderanlæg	Kontinuerlig	Placering inde i bygning kun minimal støj (nyt anlæg)	Bygn. 8
Kompressor	Korte perioder		
Gyllepumper	Ca. 1 time hver uge		
Højtryksrenser	Skøn 200 timer pr. år	Stationær installation i alle afsnit	
Dgl. Brug af traktor			
Flytning af grise ml. stald-afsnit			
Transport af levende dyr			

Bilag 2. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder**Naturudtalelse vedr. ansøgning om udvidelse (§ 12)
Pilgårdsvej 161, 9480 Løkken**

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

Endvidere indebærer Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, og habitatbekendtgørelsen § 7, stk. 1 og 2, og § 8, stk. 6, at der skal foretages en vurdering af, om den samlede ammoniakpåvirkning fra ejendommen risikerer at have en negativ effekt på bevaringsmålsætningen for habitatområdet.

Kommunalbestyrelsen skal herudover, jf. § 23, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, varetage følgende hensyn: Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 29, stk. 2, i en godkendelse efter § 11 eller § 12 fastsætte yderligere vilkår, der er nødvendige for at sikre, at de hensyn, der er nævnt i § 23, varetages.

Ved godkendelsen skal det endvidere sikres, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrbruglovens § 19, nr. 2. Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på ansøgninger om godkendelse efter husdyrbruglovens §§ 11 og 12, hvis lovens § 19 ikke er opfyldt, jf. husdyrbruglovens § 31.

Natura 2000

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Rubjerg Knude og Lønstrup Klint (EF-habitatområde nr. 7), der ligger omkring 10,7 km nord for driftsbygningerne.

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i tilknytning til ejendommen, men flere arealer ligger syd for Vrå og øst og Poulstrup. Nærmeste Natura 2000 område til udbringningsarealerne er Rubjerg Knude og Lønstrup Klint (EF-habitatområde nr. 7), der ligger omkring 8,8 km nord for udbringningsarealerne.

Da ejendommen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte områder. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen har en neutral effekt på Natura 2000 området.

Bilag IV og II arter

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*,

markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatsdirektivets bilag II.

Kommunen vurderer, at udvidelsen af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

Arter beskyttede efter Rødliste, Gulliste, Bern- og Bonn-konventionen

Danmark har et internationalt ansvar for at værne om (beskytte) arter beskyttet ifølge den danske Rød- og Gulliste. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Arter opført på Bonn-konventionens liste I og Bern-konventionens liste II og III har Danmark ligeledes et internationalt ansvar for at beskytte. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af Rød- og gullisten samt Bonn- og Bern-konventionen i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af nævnte lister kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen.

Kommunen vurderer, at udvidelsen af bedriften har en neutral effekt for liste-arterne.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden.

Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår som mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m².

• Målsætning af arealer beskyttet efter § 3

I Hjørring Kommune er arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 tildelt en målsætning efter, hvor værdifulde de er for at kunne opretholde en rig og varieret natur med gode muligheder for spredning af dyr og planter i Kommunen.

Målsætningssystemet bygger dels på et strukturindeks, dels et botanisk indeks. Strukturindekset indeholder en vægtning af parametre som vegetationsstruktur, afgræsning og drift samt naturtypekarakteristiske strukturer. Det botaniske artsindeks bygger på en vægtning af den enkelte arts score samt områdets artssammensætning og diversitet. Arterne inddeles i typiske arter, positive og særligt positive arter samt problematiske arter.

Herudover indgår en række planforhold i et areals målsætning. Det gælder områdets:

- Værdi som regionalt og lokalt naturområde
- Værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr
- Værdi som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, der er beskyttede efter habitatdirektivet
- Værdi som økologisk forbindelse
- Værdi som kulturmiljø

Arealer, der ikke er beskyttede efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, vurderes nærmere, hvis der på eller tæt ved arealerne er registreret følgende:

- Natura 2000
- Bilag IV-arter
- Bilag II-arter

- Botanisk lokalitet med et særligt værdifuldt naturindhold
- Rødliste arter, fredede planter og dyr eller andre liste arter
- Kommunal naturpleje
- Besigtigelsesnotater, der viser at et areal har et særligt naturindhold

• Kumulativ effekt i forhold til N-deposition

Der er andre ejendomme med dyrehold større end 75 DE indenfor 1000 meter af naturpunkterne. Kommunen vurderer, at der er en kumulativ effekt med hensyn til deposition af ammoniak i forhold til naturpunkterne 1, 2 og 3, da der er registreret henholdsvis tre ejendomme (naturpunkt 1), fire ejendomme (naturpunkt 2) og to ejendomme (naturpunkt 3) indenfor 1000 meter af naturpunktet.

• N-deposition

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 3.341 kg N/år i nudrift og 8.560 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 5.219 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Indenfor en radius på 1000 meter af ejendommen er der registreret flere moser, kulturrenge, søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Ca. 1500 meter nord for bedriften er der desuden registreret en 6,6 ha stor hede ligeledes beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Heden er den mest følsomme naturtype for ammoniakdeposition indenfor bedriftens nærområde (Fig. 1).

Naturpunkt 1:

En § 3 hede (Fristrup Hede), som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer. Udvidelsen medfører en forøget afsætning af ammoniak i området på 0,1 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for området er 12,6 kg N/ha per år. og tålegrænsen for naturtypen vurderes at være 10,0 – 12,5 kg N/ha per år.

Arealet er i Kommuneplan 2009 udpeget til værdifuldt naturområde og er registreret som botanisk lokalitet af meget stor botanisk betydning.

Lokaliteten er voksested for en række planter, der er følsom til ekstrem følsomme overfor påvirkninger, der kan forringe naturtilstanden. Det gælder bl.a. påvirkning med ammoniak, der medfører en tilgroning af området med bl.a. hurtigtvoksende græsarter. Af arter, der er ekstrem følsomme over på tilgroning, er der bl.a. registreret følgende: Djævelsbid, Guldblomme og Alm. Månerude. Alm. Månerude er på den Danske Gulliste og Guldblommer er på både den Danske Gulliste og Habitatdirektivets bilag V. Herudover vokser der på lokaliteten Plettet Gøgeurt, som er fredet. Djævelsbid er værtsplante for Hedepletvinge, der er omfattet af Habitatsdirektivets bilag II.

For at bevare området som voksested for bl.a. Plettet Gøgeurt, Djævelsbid og Guldblomme har Hjørring Kommune iværksat pleje på området.

Med baggrund i at Fristrup Hede i Kommuneplan 2009 er udpeget til værdifuldt naturområde og registreret som botanisk lokalitet af meget stor betydning samt voksested for en række planter, der er følsom til ekstrem følsomme overfor påvirkning med ammoniak vurderer Hjørring Kommune at der skal fastsættes skærpede vilkår jf. Bilag 4 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m. v. af husdyrbrug. Arealet beskyttes hermed svarende til lovens krav for et §7 område.

Det betyder at merbelastningen maksimalt må være 0,3 kg N/ha når den kumulative effekt fra 3 andre ejendomme indenfor 1000 meter fra naturområdet inddrages.

Det ansøgte projekt medfører en merbelastning på 0,1 kg N/ha hvilket Hjørring Kommune vurderer som en uvæsentlig merbelastning, der ikke vil føre til en biologisk tilstandsændring af Fristrup Hede.

Naturpunkt 2:

En § 3 mose, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer. Udvidelsen medfører en forøget afsætning af ammoniak i området på 0,6 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for området er 12,6 kg N/ha per år.

Ved besigtigelse af arealet er der ikke registreret nogen indikatorarter og kun 1 positivart (Tabel II). Arealet er stærkt tilgroet med høje, næringskrævende stauder og tagrør. Af de 22 registrerede arter er 10 problemarter (Tabel II).

Arealet er ikke i Kommuneplan 2009 udpeget som økologisk forbindelse eller særlig værdifuldt/værdifuldt naturområde. Mosen vurderes derfor til at have en lav målsætning, og tålegrænsen for naturtypen vurderes at være 22,5 – 25 kg N/ha per år.

En tilførsel på 0,6 kg N/ha per år må betragtes som en uvæsentlig merbelastning.

Naturpunkt 3:

En § 3 eng, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer. Ved udvidelsen tilføres arealet 0,6 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for området er 12,6 kg N/ha per år.

Ved besigtigelse af arealet er der ikke registreret nogen indikatorarter eller positivarter (Tabel III). Arealet er stærkt tilgroet og vegetationen er domineret af få høje, næringskrævende stauder. Af de 19 registrerede arter er 11 problemarter (Tabel III).

Arealet er ikke i Kommuneplan 2009 udpeget som økologisk forbindelse eller særlig værdifuldt/værdifuldt naturområde. Engen vurderes derfor til at have en lav målsætning, og tålegrænsen for naturtypen vurderes at være 22,5 – 25 kg N/ha per år.

En tilførsel på 0,6 kg N/ha per år må betragtes som en uvæsentlig merbelastning.

Kommunen vurderer samlet, at merbelastningen fra bedriften har en neutral effekt for de berørte naturarealer naturpunkterne 1-3 (Tabel I).

• **Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer**

En del af udbringningsarealerne støder op til § 3 beskyttet natur (Fig. 2 og 3). Disse arealer vurderes ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte udvidelse.

Kulturenge må kun anvendes som udbringningsarealer, hvis de er anvendt som dette inden 1992 og intensiteten for udbringning ikke øges.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med den påtænkte udvidelse.

• **Stærkt skrående arealer**

Ifølge § 26 stk. 3 i bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbs, søens eller fjordens øverste kant.

Udbringningsarealerne nær ejendommen grænser på en 1,4 km strækning op til Klostergrøften (Fig. 2), der i Regionplan 2005 er målsat som B3 vandløb (karpefiskevand) og kvalitetsmålsat med forureningsgrad II. Udbringningsarealerne nær Vrå og Poulstrup grænser på 0,7 km strækning op til Ulkær Bæk (Fig. 3) og på en 0,1 km strækning op til Tollestrup Bæk, der hen-

holdsvis er målsat som B1 vandløb (gyde- og yngleopvækstvand for laksefisk) og B3 vandløb. Begge strækninger er kvalitetsmålsat med forureningsgrad II (næsten uforurenet – svagt forurenet).

Udbringningsarealerne skråner ikke kraftigt ned mod vandløb og naturområder. Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund ikke at udgøre en betydelig risiko for negativ påvirkning af naturområder og vandløb.

Forhold i forbindelse til Kommuneplanen

Ejendommen har udbringningsarealer indenfor områder udpeget som værdifulde naturområder (natur) efter Kommuneplan 2009.

I de særligt værdifulde naturområder, skal kommunen sikre, at der ikke sker arealanvendelse eller ændringer af tilstanden, der begrænser natur- og landskabsværdier. I de særligt værdifulde naturområder skal beskyttelsen af eksisterende natur fremmes, og der skal skabes sammenhæng mellem de enkelte naturområder, jf. retningslinje 2.3.3 i kommuneplan 2009.

I værdifulde naturområder må arealanvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvaliteten for områdets naturtyper, der er fastlagt efter principperne i kommunens naturplanlægningssystem, jf. retningslinje 2.3.4 i kommuneplan 2009.

I økologiske forbindelser skal levesteder for planter og dyr sikres og det skal sikres at barrierer for spredning af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinje 2.3.7 i Kommuneplan 2009.

Kommunen vurderer, at udvidelsen ikke er i modstrid med retningslinjerne for særligt værdifulde naturområder, og at merbelastningen i forbindelse med etablering af bedriften ikke forringer funktionen af de økologiske forbindelser.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Fredningen ved Kodal, der ligger 7,3 km nordvest for ejendommen. Kommunen vurderer, at ammoniakfordampning derfor er eneste potentielle påvirkning fra udvidelsen.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

A-målsatte søer

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger mere end 15 km fra ejendommen.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Ejendommens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, besigtigelse af arealer, beregning af ammoniakdeposition med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Tabel I. Beregnet deposition i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde og lager anlæg.

Naturpunkt	1	2	3
Naturtype	§ 3 Hede Frstrup Hede	§ 3 Mose	§ 3 Eng
Målsætning	Høj	Lav	Lav
Målsætningsmetode*	C	A	A
Tålegrænse (kg N/ha per år)	10,0 – 12,5	22,5 - 25	22,5 - 25
Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)	12,6	12,6	12,6
Beregnet merdeposition (kg N/ha per år)	0,1	0,6	0,6
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	0,3	12,4	12,4
Afstand fra staldanlæg til naturpunkt (m)	1510 - 1550	830 - 930	900 - 980
Afstand fra lageranlæg til naturpunkt (m)	1510 - 1550	830 - 930	900 - 980
Omfattet af lov	Naturbeskyttelses-loven Husdyrloven	Naturbeskyttelses-loven Husdyrloven	Naturbeskyttelses-loven Husdyrloven
Afgørelse efter lov	Naturbeskyttelses-loven Husdyrloven	Naturbeskyttelses-loven Husdyrloven	Naturbeskyttelses-loven Husdyrloven
Besigtigede (dato)		18-08-2010	18-08-2010
Planstatus	Værdifuldt naturområde		

* Målsætningen er beregnet ud fra metode A) naturvurdering sommer (på basis af registrering af strukturelle forhold og arter på arealet) C) naturvurdering kontor (tidligere besigtigelser af arealet samt luftfoto)

Tabel II. Artsliste for mose (naturpunkt 2).

Positive arter (Moderat følsomme overfor negative påvirkninger)	Gul iris
Alm. typiske arter	Bredbladet dunhammer, Alm. hvene, Kattehale, Alm. mjøldurt, Lyse-siv, Toradet star
Problemarter	Draphavre, Lådden dueurt, Alm. kvik, Vild kørvel, Stor nælde, Grå pil, Lav ranunkel, Kruket skræppe, Burresnerre, Agertidsel
Øvrige arter	Alm. hanekro, Hamp-hanekro, Alm. hylde, Bånd pil, Fersken-pileurt,

Tabel III. Artsliste for eng (naturpunkt 3).

Alm. typiske arter	Alm. hundegræs, Eng-rottehale
Problemarter	Lådden dueurt, Alm. kvik, Vild kørvel, Stor nælde, Lav ranunkel, Alm. rapgræs, Butbladet skræppe, Kruket skræppe, Burresnerre, Agertidsel, Horsetidsel
Øvrige arter	Glat dueurt, Alm. hanekro, Hamp-hanekro, Alm. hylde, Lugtløs kamille

